СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLV. Ч. 292. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 16-го грудня 1937. No. 292. Jersey City, N. J., Thursday, December 16, 1937. VOL. XLV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

РОЗДВОЄННЯ НАД ЗАКОНОПРОЄКТОМ ПРО ЗАПЛАТУ І ГОДИНИ ПРАЦІ

ВАШИНГТОН. — У конгресі виринуло гостре роздвоєння над законопроєктом про заплату і години праці. Є кілька відмін цього законопроєкту, серед яких є пропозиція Американської Федерації Праці, щоб обмежити час праці до 40 годин на тиждень з найменшою заплатою 40 центів на годину. Роздвоєння виринає між представниками полудневих стейтів, що є хліборобські, і північними, що є промислові. В хліборобських краях є низька заробітна плата і дешевше життя. Робітники назагал заробляють там 20—30 центів на годину. Тому полудневі стейти є проти підвишки заробітної плати до 40 центів на годину. Ця розбіжність інтересів між полудневими і північними стейтами нагадує в дечому роздвоєння, що повстало було за часів Линколна, коли йшли зусилля повалити невільництво.

ТАМАНІ ГОЛ ПРОТИ НОВОГО ПРАВИЛЬНИКА НЮ ЙОРКУ.

ОЛБАНІ. — Демократичні асемблимени з Тамані Голу виступають проти впровадження нового правильника для міста Ню Йорку, побоюючися, що на основі цього правильника адміністрація міста повикидає всіх поплечників Тамані Голу, що мають добре платні посади, хоч на тих посадах малощо роблять.

РОБІНСОНИ ВИЇХАЛИ ДО СОВЄТІВ НА ФАЛЬШИВІ ПАШПОРТИ.

ВАШИНГТОН. — Департамент стейту прилюдно заявив, що Робинсон і його жінка, яких недавно арештували в Москві, виїхали туди на фальшиві пашпорти. Вони дістали ці пашпорти на імя людей, що вже давніше померли. Правдиві назвища „Робінсонів", як теж їх національна приналежність, не є департаментові стейту відомі.

СКІЛЬКИ ПОТРІБНО НА ЖИТТЯ ЖІНЦІ.

НЮ ЙОРК. — Стейтовий департамент Праці повідомив „пральняний комітет заплат", що в нюйорському стейті для працюючої дівчини чи жінки потрібно $1,078.96 річно на життя, коли вона живе при родині. А коли вона живе сама, то їй потрібно $1,215.73 річно.

ЗА ЗРІВНЯННЯ ЖІНОК З ЧОЛОВІКАМИ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Бурк у своїй промові заявився за те, щоб жінок у кожному відношенні зрівняти з чоловіками. Він сказав, що багато чоловіків висувають проти такого зрівняння, а навіть стараються наложити обмеження жінок, тому, що на споді душі бояться, що жінки, дÍставши рівні права, всюди зачнуть витискати чоловіків з праці. Жінки часто пильніші і менше жадають за свою роботу. Сенатор Бурк сказав, що цей аргумент справді має трохи слушности. Але колиб жінкам дати повну волю в економічнім житті, то вони створилиб цілком нові промисли, що збільшувалиб загальний добробут краю і не відбирали би праць від чоловіків.

ЩЕ ОДНА ОСТОРОГА.

ШІКАГО. — Голова директорів „Федерел Резерв Систем", Еклес, остеріг відповідальні чинники, що штучне підношування робітничих заплат, а також штучне підношення цін на певні продукти, обмежуючи рівночасно продукцію продуктів, спутало промисловий розгін і ступнево обнижує американський рівень життя.

ШУКАЮТЬ ПОМОЧИ В КООПЕРАЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Нюйорські поліцаї не були задоволені з тих одностроїв, що їм достарчали приватні кравці. Ці однострої були задорогі і не дуже доброї якости. Тому поліцаї рішили рятуватися шляхом кооперації: вони тепер задумують заложити свою власну фабрику одностроїв, складаючи на ту ціль свої уділи.

ТЯЖКО ДОБИТИСЯ ЧОГОСЬ У ЖИТТІ НАВІТЬ КУЛАКАМИ.

НЮ ЙОРК. — Макс Шмелінґ, що пару днів тому так блискуче побив Томаса, тепер висказав надію, що Луіс, теперішній чемпіон, якого Шмелінґ два роки тому також був цілковито побив, не втече перед ним, як це зробив бувший чемпіон Бредок. Знавці кажуть, що Шмелінґ нині таки є найкращий боксер. А проте він не носить корони. Коли спортові завідувачі знов покрутять справу, то корона знов йому виховзнеться, хоч у нього найкращі кулаки на світі.

ЗІЙШОВ НА ДНО.

НЮ ЙОРК. — Бувший стейтовий сенатор Тамані Голу, Майкл Рейборн, став звичайним злодієм і тепер за ріжні крадіжі суд засудив його на 5 до 10 літ тюрми.

ОПЛАКАЛИ ЖИВОГО ПРИЯТЕЛЯ.

Такий випадок стався в провінції Квебек. Купець Ф. К. Фраде, їдучи до Монтреалу, де стало мешкав, заїхав автом у рів і стратив притомність. Прохожі завезли його до шпиталю й зателеґрафували до Монтреалу про смерть Фраде. Його монтреальські приятелі і знайомі поспішили прислати жалібні вінці. Та яке було їх здивування, коли Фраде, прийшовши до притомности по катастрофі, прислав їм усім листи з подякою за привязання і рівночасно запитався, що має робити з вінцями.

ВБИВ ЖІНКУ.

У Добромилі 50-літний купець-мясар Йосиф Вуйцік, батько трьох дорослих дітей, в тому сина по матурі і дочки учениці 8. кл. ґімназійної, від довшого часу вдержував любовні зносини із служницею. Колиж жінка відправила служницю, це всетаки не отямило Вуйціка. Вуйцік умовився на стрічу із служницею. Та замісць служниці вийшла жінка і стала докоряти чоловікові. Вуйцік добув револьвер і вбив жінку. Після того вернувся до дому, дав дітям 100 зл. на похорон матери, а сам пішов на поліційну станицю, де признався до вбивства. Вбивника арештували.

РОМАНТИЧНА АФЕРА, ЧИ МАЄТКОВИЙ ТРИК?

Велику сензацію в цілому світі викликала вістка, що з Монте Катіні в Італії 56-літний князь Михайло Радзівіл з Олики (на Волині) заручився з молодою розвідкою, Жанетою Сухестов, бувшою жінкою Веньямина Сухестова, директора всдотягової спілки в Тустановичах під Бориславом. Вона є донькою Йонаса і Кляри Кранців, жидів із Дрогобича, і була занята як склепова панна в Берліні. У вродливій дівчині залюбився свояк Венямин Сухестов і оженився з нею. Хоч наділив її достатком, Жанета розвелася з чоловіком і з малим синком замешкала в Кракові. Не зважаючи на розвід Сухестов відвідував її часто і старався, щоби вона вернулася до нього з дитиною до Дрогобича. Вона справді зліквідувала мешкання в Кракові, але замісць до Дрогобича поїхала на літо до Італії. Тут познайомилася з кн. Михайлом Радзівілом, який залюбився в ній і рішив з нею оженитись. І от уряд цивільного стану у Пшигодзіцах під Познанем оголосив недавно в часописах заповідь вінчання кн. Радзівіла із Жанетою Сухестов. Реченець вінчання ще не визначений, але зачувати, що кн. Радзівіл рішив записати своїй жінці півтораміліоновий маєток. Тільки справа 8-літнього сина пані Сухестов стрічається з трудношами. Майбутня княгиня, кажуть, хотіла би сина задержати, але Сухестов на це не годиться. Зрештою він переписується зо своєю колишньою жінкою, даючи їй поради та вказівки. Загально думають, що все те тільки заздалегідь умовлений трик з метою заволодіти маєтком кн. Радзівіла.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

СИНЯ БОРОДА.

Кому не відома казка про потвору з синьою бородою, що вбивав свої жінки? Здавалось би, що це справді казкова постать, а тимчасом час від часу в світі трапляються люди, що на них скидаються. Ось недавно у Франції, як каже французька поліція, відкрито чоловіка, що себе називає Роджером Міліоном, котрий, мовляв, стояв на чолі шайки вбивників, що вбивали жінок за заплату. Між жертвами шайки є Джін Ді Ковен, танцюристка з Бруклина, Ню Йорк. Поліція каже, що шайка під проводом Роджера Міліона вбила принаймні дванацять жінок.

На фотоґрафії представлений Роджер Міліон у товаристві французького поліцая й тайного детектива, що його арештували. Фотоґрафія ця була знята у Франції й переслана з Парижу до Ню Йорку радіом так, як пересилається звичайні депеші. Через те вона й не є така виразна, як звичайна фотоґрафія, знимана при досконалих умовинах і не пересилана радіом.

НЕЛЮДИ В ЛЮДСЬКІЙ ПОДОБІ.

На фільварку в Левандівці, що його арендує від львівського маґістрату В. Москатенбліт, форналі добивали в стайні колами коня, що з перемучення й голоду впав був при праці. Коня добив стрілом з револьвера постерунковий Ю. Бернацкі, а проти нелюдів у людській подобі повели слідство.

ДОПОРУЧУЮТЬ ЛАТИНСЬКУ АЗБУКУ.

В чеськім соціялістично-леґіонарськім щоденнику „Народні Освобозені" вказує якийсь Єронім Голечек, що Закарпаття є відділене (?) від інших частин чехословацької республики своєю кирилицею. Тому він подає проєкт, що булоб доцільно, колиб ті люди, які ставляться толерантно до обох мовних напрямків (українського і москвофільського), ввели тут на пробу латинську азбуку.

ЛИЛИКИ І КВІТИ.

Для запилювання квітів мають важне значіння комашки (нпр. бджоли й ін.) і деякі пташки (колібри, нектарники, деякі роди папуґ). Одначе ніхто не припускав, що і ссавці можуть відгравати в розвою квітів важну ролю, як це заобсервував голяндський учений ван дер Пійль. Переводячи досліди на острові Джаві (Ява) коло Індій, він помітив, що лилики запилюють там коло 20 родів квітів; навіть більше, бо показалося, що лилики дуже добре надаються до запилювання квітів.

РЕВІЗІЯ В БЕРЕГОВІ — ПІМСТА МОСКВОФІЛІВ.

На приказ з Ужгороду перевела ужгородська жандармерія ревізію в берегівській читальні „Просвіти" і в чотирьох українських професорів місцевої державної ґімназії. Жандарми шукали якихось „доказів" державної зради, але ніякого доказового матеріялу не могли знайти, бо його й не було.

Ті ревізії були зроблені на донос москвофілів (фенциківців), які хотіли в цей спосіб пімститись на українцях. Бо в берегівській ґімназії підчас голосування за шкільні підручники українці цілковито виграли справу. Тому москвофільська кліка за порадою своїх заграничних протекторів (це стверджено!) безпідставно заденунціювала поліції українських громадян, щоб репресіями застрашити їх.

ВДАВАВ АРАБА.

У Варшаві арештували якогось Гімлера з Кракова й араба Ібн-Юсуфа-Седзерія, що ввели в блуд імпортерів палестинських овочів, даючи їм низьку оферту, а в дійсності забираючи зачети на високі ціни. Тепер виявилося, що згаданий араб це жид родом з Коломиї й називається Арон Штранд. Він утік з Палестини, де його ловили за ріжні обманства. У Кракові Штранд познайомився з Гімлером. Штранд умів добре говорити по арабськи й тому вдавав добре араба.

МОСКВА ЗАПОВІДАЄ НОВИЙ ПОХІД ПРОТИ НЕМОСКОВСЬКИХ МОВ

ПАРИЖ.—Націоналісти гнетених Совєтами народів зачинають надто дорожити своїми рідними мовами. Це турбує і лякає Москву і вона береться тепер це припинити. Натиск у цьому напрямі вже віддавна слідний в Україні. Тепер він буде звернений і проти інших народів. Це вже заповіджено. У звязку з тим, як подає Офінор, московська „Правда" пише таке: „Чудова московська мова, ця скарбниця світової культури, робиться майном усіх працівників усіх народів СССР. Та буржуазні націоналісти в багатьох республиках намагаються всяким чином відокремити один від одного народи СССР та віддалити їх від посідання багатої культури московського народу. Одною з метод буржуазних націоналістів було ліквідування обовязкового навчання московської мови по школах, всупереч змаганню народніх мас до вивчення московської мови..."

ЩЕ ПРО АРЕШТУВАННЯ ЗАТОНСЬКОГО.

ЛОНДОН.—Українське Бюро подає: По Скрипникові, Любченкові, Постишеву й інших менших рибах прийшла врешті черга на Володимира Затонського, одного з перших і найзавзятіших большевиків, який іще якимсь дивом вдержався на відповідальній посаді аж до цього року. Затонський перебрав був уряд комісара шкільництва після самогубства Скрипника в 1932 р. Лондонські ґазети, подаючи про арештування Затонського, не подають причини арешту. Але її можна собі легко уявити: „фашистівський агент, троцькіст, український сепаратист і т. п." Затонський був членом президії Центрального Виконного Комітету в Москві й славився тим, що був зо всіх найзавзятішим „сталінцем". Перед офіційним святкуванням 20-ліття большевицької революції пишалися на мурах міста Києва величезні портрети Затонського, разом з портретами Сталіна і Ворошилова. Нагло портрети Затонського зникли. А скоро по тім наспіла вістка про його арешт. Та сама лондонська преса писала теж недавно і про арештування Бондаренка, наслідника Любченка.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В МАНЧЕСТЕРІ.

ЛОНДОН. — Укбюро подає згадку про Листопадове Свято, відсвятковане в Манчестері 28. листопаду в домівці Українського Клюбу. Крім членів манчестерської громади були присутні: голова Українського Бюра в Лондоні, о. Ф. Дж. Вілкокс, священик-анґлієць у східньому обряді, та кілька анґлійських гостей. Концерт складався з виступів хору, гри орхестри, дитячих точок і т. п.

„ПЕРША ШИХТА".

ПРАГА.—Знаменитий чеський письменник Карло Чапек, з якого творів дещо перекладено теж українською мовою, видав нову повість п. з. „Перша шихта". В повісті є змальоване геройство вуглекопів, що ризикують своїм життям у безіменній праці для культури і цивілізації людства.

ДАЮТЬ САТИСФАКЦІЮ.

ТОКИО.—Президент Рузвелт висла мікадові письмо в справі затоплення американського корабля і жде від нього виправдання. Секретар стейту теж вислав протест. Та японський уряд, іще заки дійшли ті письма, зложив в американській амбасаді заяву, якою висказав свій жаль із приводу затоплення корабля, як теж заповів, що буде дане зарядження, щоб набудуче такі випадки не повторились. Уряд заявив далі, що заплатить за всі шкоди, спричинені затопленням. Також населення столиці висказує американцям при кожній нагоді своє співчуття з приводу цеї події.

НЕ ХОЧЕ ВСТРЯВАТИ.

ЛОНДОН. — Англія також протестує перед Японією в справі бомбардування чужинецьких кораблів. Але позатим поступає дуже обережно. А це тому, що не вірить, щоб можна було втягнути Злучені Держави до серіозної акції.

КОНСЕРВАТИВНІ КОЛА ОБЄДНУЮТЬСЯ.

ВАРШАВА. — Обєдналися три відломи польських консервативних, властиво шляхотських, кол. Цей обєднаний фронт хоче допомогти теперішньому урядові „закріпити Польщу", щоб вона могла дійти до своєї давньої „історичної могутности".

ВИСЕЛЮЮТЬ ЕСТОНЦІВ.

ТАЛІН (Естонія). — Москва зарядила виселення громад, що знаходяться на советсько-естонськім пограниччі. Виселених естонців переносять у глибину Росії. Ось так виселено 3,000 селян з пограничного села Коболйоск.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КІНЕЦЬ ДІЛО ХВАЛИТЬ

З усіх усюдів ідуть на нас удари ворогів. А крім них ослаблюють нас іще й наші власні недомагання. Та проте ми таки посуваємося вперед. І тому саме не можемо погодитися з тим, щоб і цьогорічний білянс нашої народньої праці був пасивний і виказував, що наша життєва енергія меншає. На ніякій ділянці **не сміємо підупадати**, памятаючи, що перешкоди є на те, щоб їх поборювати.

Грудень добігає до кінця, а з ним і біжучий рік. Ще є час перевести останню провірку. Ще є час, хоч і дуже короткий, щоб з потрійною енергією, з потрійним запалом і з потрійною жертвенністю надолужити те, про що ми призабули впродовж року. Як сказано, це відноситься до цілого нашого народнього життя в усіх його проявах. І до всіх нас. Без ріжниці, хто яку займає позицію. Бо сьогодні **всі ми є „на позиції"**. І кожний з нас мусить ось так себе почувати, якщо маємо себе вважати громадянами, свідомими своїх національних обовязків.

При тій нагоді звертаємо увагу, що є така організація, в якій легко визнатися в тім, яка її сила і яка свідомість її членів. Що більше: за зростом чи упадком сили і розвою цеї організації можна судити теж і про зріст чи упадок української національної сили в Америці. А цею організацією, чого легко догадатись, **є Український Народний Союз.** Так було в минувшині, так є тепер, і так певно буде принаймні в недалекій будучині. Бо що не говорити, то таки ті, що є в У. Н. Союзі, є рішальним чинником у нашім організаційно-народнім житті. І тому зріст У. Н. Союзу є цілком певно правдивим свідоцтвом того, що наше організійне життя в Америці дійсно зростає, та що ми в Америці ростемо в силу як свідома, патріотична українська громада. Ось тому вже з того боку треба доложити нам усім окремого труду, щоб у грудні У. Н. Союз був скріплений. Памятаймо, що кожного року ми про це в „Свободі" пишемо й це нашим відділовим урядникам, членам і громадянству пригадуємо. І кожного року цей поклик знаходив теплий відгомін. Бо в тім місяці бували втягнені ті суспендовані, що вже відходили від Союзової родини. В тім місяці завжди прибувало найбільше нових членів. І в тім місяці завжди кандидати на відділових урядників виказували приєднуванням нових членів до У. Н. Союзу те, що вони гідні цеї почести. Надіємося, що те саме буде й тепер.

Невдач у нас багато. Але нація живе успіхами. Ось тому так радіємо, коли читаємо, як та чи друга наша організація в краю розвивається, як поборює злидні й перешкоди. Хай жеж тепер зрадіє наш край, читаючи, що тут за морем далі живе й далі процвітає наш У. Н. Союз.

БІЛИЙ КРУК СЕРЕД ЧОРНОГО ГАЙВОРОННЯ

Українська проблема стоїть на порядку денному всіх політичних нарад в Европі. Як подає преса, то навіть у листопаді 1937 р. лорд Галіфакс, а потім англійський та французький уряд займались українською справою у звязку з замиренням Европи та звільненням її від московсько-комуністичної зарази. Якось уже так склалося, що всі москалі, праві чи ліві, в Московії чи на еміграції, що ненавидять большевиків, говорять все і всюди про протибольшевицькі настрої в Росії та про повстання і мають притому на увазі не Московію, а Україну. Кажуть, що протибольшевицький рух почнеться з „юга Россії". Обминають назву України навмисно, щоб показати чужинцям, що нема, не було і не буде ніякої України. Тимчасом уже всякому відомо, що „юг Россії" — це якраз Україна. Отже всі надії москалів на звільнення їхньої батьківщини від большевицької зарази спираються на Україну, хоч вони тієї України не хотять явно признати.

В 1937 р. справа трохи змінилась. Московська певність у тому, що нема України, а є тільки „юг Россії", впала. Бувший московський генерал **Є. Г. Ф. Валь**, один з вищих керівників денікінщини, випустив недавно в Таліні московською мовою книжку під заголовком **„Значіння і роля України в питанні визволення Росії від большевиків на основі досвіду 1918/20 р"**. В ній він розправляється з дотеперішніми помилковими поглядами московської еміграції і своїми власними на Україну і доводить, що Україна мусить усамостійнитись і що тільки при її помочі можна звільнити і Росію від большевиків. Подаємо дальше загальний хід думок генерала Валя і зазначуємо, що він є московським патріотом і ворогом большевиків, причому в нього ворожнеча до большевизму переважає над ідеєю „единонеділимства". **Він бажає собі звільнення України не з любови до України, а з любови до Московії.**

Генерал Валь пише:

Всю московську еміграцію, без ріжниці її політичних поглядів, обєднує надія поворо-ту на батьківщину. Досвід денікінщини та боротьби з большевизмом за границями вказує, що нема такої політичної ідеї, яка зуміла б обєднати довкола себе всі протибольшевицькі сили. Ті сили зужиbudь... зуживаються на внутрішньо-партійну боротьбу між собою. На ріжні політичні проблеми кожний дає іншу відповідь. Одначе, вдумавшись основно в проблему відновлення Росії, кожний мусить прийти до переконання, що всі перешкоди того відновлення, ба і саму незгоду між собою може зломати тільки якась мічна сила. Цею силою є національна стихія. Большевики не бояться еміграції, бо та свою енергію зуживає на внутрішні спори. Зате вони дуже бояться національної стихії, яка одна одинока є встані вмести з лиця землі штучну комуністичну систему панування та відбудувати Росію. Виходячи з заложення, що тільки національна стихія відограє рішальну ролю в будуччині сходу Европи, кожний льогічно приходить до цілої низки питань, які заздалегідь треба передумати і вирішити.

Російський націоналізм є поняттям нереальним. Він існує тільки у верхівці народів Росії, а низи, напр.. татари грузини, калмуки й інші, мають свої національні почування, протилежні уявному російському націоналізмові. Давно московський уряд обєднував усі народи Росії в одну цілість і нищив завзято окремі національні почування народів, навязуючи кожному на це місце всеросійське національне почування. Проте національні прямування поодиноких народів збереглись і по розвалі московської монархії довели до відокремлення від неї цілої низки народів. Тепер треба думати, що при зриві національної стихії проти большевизму здійснять свою незалежність і інші народи Росії. Цьому сприяють і обставини в теперішній Росії. Немосковські народи не піддались комунізмові. На їх землях державний апарат не їх, а московський. Комуністичний режим вважається ідентичним з московським режимом. Через те національна відрубність і свідомість поодиноких народів розвинулись до небувалої досі висоти. Отже при ліквідації комуністичного режиму треба рахуватися з дальшим розпадом московської імперії. Московським інтелігентам прикро це слухати, про це думати і це признати, алеж цього факту не можна оминути. Або національні рухи врятують центральну Московію від большевизму і притому самі усамостійняться, або комуністична власть, що обєднує всі ті народи, залишиться там надальше. Треба вибирати або Московію в її етнографічних межах з надією, що новостворені держави будуть у союзі з нею, або посилення комуністичного інтернаціоналу і поширення його навіть поза межі імперії. Третього виходу нема, бо тяжко представити собі, щоб немосковські народи, переживши передвоєнний царський і теперішній комуністичний московський утиск, захотіли добровільно остатись під зверхністю Москви, або щоб у Московії знайшлися такі сили, що захотіли б крім внутрішньої боротьби повести ще і назверхню війну на поневолення немосковських народів Росії.

Кожний московський емігрант, що хоче вернутися в Росію, мусить дати собі відповідь на питання: чи він хоче вернутися в Росію без комунізму, але і без земель немосковських народів, чи хоче зберегти „единонеділиму" при помочі комунізму. Неподільну Росію може зберегти тільки мічна сила. Спомини про бувшу могутність не є нині силою. А еміґранти живуть тільки споминами. Цієї правди не розуміють тільки ті, що не хотять, або й не можуть її зрозуміти, бо звикли здавна до вікових норм думання і не помічають того, що ті норми наглo стратили своє значіння. Люди, що жили в Росії за часів монархії, і до нині рахуються з такими факторами, які щезли разом з царем, як напр. обєднуюча всі маси народів загально-імперська ідея. Є люди, що ще нині твердять, що національний шовінізм поодиноких народів Росії існує тільки в головах демагогів, а не серед народніх мас. Вони не добачують того, що за рік по упадку царату 144 народи Росії перестали почувати себе підчиненими Москві та стратили зовсім віками прищіплюваний їм всеросійський патріотизм. З того видно, що корінь царської імперії загнив був у площині національної політики, а не соціяльної, як то загально твердиться. Сліпота на цей факт була також причиною упадку денікінщини. Вона, живучи старими ідеями единонеділимства, не рахувалася з місцевим націоналізмом і не зуміла використати його для протибольшевицької боротьби: сама почала з ним бій і загинула, пориваючи за собою в пропасть і ті націоналізми. Отже непорозуміння між двома протибольшевицькими чинниками довело до перемоги большевизму. Мудрий державний муж того часу був би виводив би... був би вибігнув клич повної самостійности всіх народів Росії і був би при їх помочі розбив большевиків. Положення большевиків було тоді таке, що денікінщина при помочі України, Польщі, балтійських та кавказьких народів булаб їх напевно розбила. Отже вже тоді треба було вибирати або між неподільною Росією з большевиками, або Росією національною без большевиків і без немосковських земель. Денікінщина вибрала перше і помогла большевикам покорити Україну, Дон, Кавказ і Кубань та зберегла частинно неділимість території Росії.

(Кінець буде).

ІТАЛІЙСЬКО-ФРАНЦУЗЬКЕ ЗАГОСТРЕННЯ

Сьогодні, 5. грудня 1937 року, Рим чекає в себе високого гостя: югославського премієра Стоядиновича. Цим відвідинам надають тут велике значіння. І дійсно, ще кілька років тому Югославія була одним з головних стовпів французької політики в Европі і угловим каменем малої антанти, що була таксамо твором і знаряддям Франції. Врочисті й офіційні відвідини Риму саме в цім моменті гострого інтернаціонального напруження означають до певної міри перемогу Риму. А обставини так тепер складаються, що кожна перемога Риму це одночасно поразка Парижа. А поразка Парижа в теперішній світовій ситуації — це поразка Москви. Бо нитки французької політики, політики „народнього фронту", тримають у руках московські агенти.

Політика Франції, виявлена у версайському мирі, була скерована до одної цілі: поклясти переможену Німеччину на обидві лопатки і причавити її тягаром таких неможливих до виконання умовин, щоб вона ніколи не змогла піднестися. Французькі політики рахували, що в такий спосіб вони загарантують Франції мало не вічну гегемонію в Европі. Справу зрештою досить добре оформлено, і проти Італії, завжди голодної й бідної, і наслідками миру незадоволеної, а тому підозрілої у симпатіях до Німеччини, виставлено на берегах Адрійського моря нову югославську державу, що не тільки обєднала всіх словян, які говорять сербською мовою (сербів, хорватів і чорногорців), але додано до них ще й словінців і далматинців. Землі цих останніх у передвоєнних умовах, заключених між державами великої антанти, обіцяно Італії, але потім цієї обіцянки не дотримано, а віддано їх Югославії. Ціль була ясна: кинути між Югославію й Італію кістку, що тримала б їх у постійній ворожнечі, і тим вязала б свободу рухів Італії. Крім того, з утворенням Ліги Націй створено новий спосіб підтримування між цими двома державами ворожих взаємовідносин. Як відомо, Ліга Націй вимагає, щоб її члени всі переговори й договори між собою переводили в лоні Ліги Націй, цебто ніби „з допомогою" її дорадників, які справді творили волю гегемонів цієї установи, цебто Франції й Англії. А що ці держави не знаходили ніякої вигоди для себе в тому, щоб між Італією і Югославією прийшло до якогонебудь відпруження, то природньо, що поки Італія і Югославія трималися Ліги Націй, ситуація над Адрійським морем залишалася все загрозлива. І цей парадокс хай послужить наукою для всіх тих, що далі вірять у Лігу Націй, як у знаряддя „миру", а не як у звичайне знаряддя французько-англійської егоїстичної політики.

Справи пішли цілком інакше, коли Італія, за прикладом Німеччини, вирішила зірвати з Лігою Націй і повести переговори з Югославією безпосередньо. Минулого березня міністер закордонних справ Італії, граф Чано, побував у Беоґраді. І з цього приводу підписано важливі трактати політичного й економічного співробітництва, з великим обуренням і незадоволенням Франції та її спільників, головним чином Чехословаччини і Росії. А тепер ось приїздить до Риму премієр Стоядинович. І то коли?! Коли між Італією й Францією дипломатичні загострення дійшли до такого ступня, що Париж уже більш року не тримає свого посла в Римі, а Рим відкликав свого з місяць тому. Тиждень тому італійські часописи оголосили текст промови, що її виголосив французький морський міністер до моряків пароплаву „Генерал Бонапарт". У цій промові (що її „хтось" застенографував і надіслав до італійського уряду) між іншим сказано: „Нащо були б з цим ховатися? **Війна проти Італії не тільки фатальна, але й необхідна.** І вона може бути для нас тільки переможною... З Корсики пічнеться наш наступ, що поставить фашизм навколішки. Не можу відкривати вам таємниць генерального штабу, але можу сказати вам, можу вас запевнити, що ми матимемо шкіру фашизму..."

Можна собі уявити, яке враження викликало в Італії оголошення тексту цієї промови міністра французького „народнього фронту"! І хоч потім прийшло неминуче спростування, то після спростування прийшли на світ також інші документи, як лист сенатора Фрайсіне, власника пароплава, що не тільки стверджував факт виголошення промови, але й протестував у найрішучіший спосіб, що подібні промови могли бути виголошені на „його" пароплаві.

Знаю з дуже добрих джерел, що італійський уряд наказав часописам не тільки не роздувати цього інциденту, але навпаки, гасити його. Війна на заході може бути в інтересах **тільки тих**, що ціною всіх можливих провокацій намагаються рятувати Москву від комплікацій на сході. І тому для товаришів з „народнього фронту", навіть коли вони доходять до відповідальних міністерських становищ, війна Франції проти Італії може видаватися „не тільки фатальною, але й необхідною"; але для всіх тих, що їм лежить на серці будучність Европи й цілого світу, війна Франції проти Італії не є ні „фатальна" і не „необхідна", але навпаки, мусить бути за всяку ціну уникнена. Мусоліні й Гітлер змагають до цього шляхом ізоляції Франції. Бо позбавлена своїх союзників і клієнтів, поставлена віч-на-віч супроти осі Берлін—Рим, що на початку листопаду перетворилася в трикутник Рим—Берлін—Токіо, Франція не наважиться рушитись. І в той спосіб буде врятований мир на Заході, а сконцентровані сили на Сході. В цьому полягає головне значіння відвідин Стояддиновича до Риму. Югославія ніколи не хотіла визнати совєтської Росії. І тимчасом, як її найближчі співробітники й союзники, Франція й Чехословаччина, не тільки визнали Совєти, але й завязали з ними союзи „приязни", що межують із воєнними союзами, Югославія до останнього моменту затримала свою непохитну нехіть до будьякого наближення до большевицької Москви. Нема сумніву, що у великій мірі причинилися до цього й московські еміґранти, що мають у Югославії великі впливи (хоч певно не на українську користь!); але факт залишається фактом, що Югославія воліє тепер приязнь держав антикомуністичного бльоку, ніж Франції та Чехословаччини.

Югославське наближення до Італії дасть цій останній можливість не турбуватися більше про свої північно-східні кордони, і зосередкуватися на дальших і важливіших цілях. А одною з цих цілей має бути відірвання Франції від Москви. Бо тільки з відірванням Франції від Москви може прийти до італійсько - французького розпруження й остаточного забезпечення миру на заході Европи.

Евген Онацький. Рим.

ЧИ ПРИРОДА Є ЛАГІДНА?

„Радісний спів пташат". — „Тихий, спокійний ліс". — Котрим звірятам живеться найтяжче.

До багатьох звичайних зворотів належать такі, як „радісний спів пташат", „гармонія і симфонія природи" і т. п. Та всі вони, хоч такі загально вживані, є помилкові. Коли пильно слідкуємо за природою, переконуємося, що таких понять як щастя, радість, навіть не знайдемо серед істот, які живуть на волі, не знайдемо серед тих, які шукають ростинної поживи, ні серед тих, яких інші шукають як поживи.

Природа зовсім не є вежмінена від щастя, навпаки, вона є ареною безупинної боротьби за існування, що йде при акомпаніяменті мук і вічно настирливої смерти. Нібито радісний, веселий спів птахів має все еротичний підклад, як напр. це діється у глухарів (тетерваків). Птах співає тому, щоб виявити свою вищість над іншими, своїм співом кидає визов до бою іншим птахам, а коли вже здобув товаришку, співає тому, щоб евентуальних неприятелів заманити якнайдальше від гнізда, в якому його самичка висиджує яєчка. Потверджує це хочаб те, що найгарніше співають птахи-самці тоді, коли вже за хвилину мають змірятись у смертельному бою із суперником за самицю. Доказом, чому птахи співають, може бути прикрий, хоч повчальний досвід: вистане кинути каменем у гніздо, на якому самичка висиджує яєчка, а вже за хвилиночку соловейко розпускається найгарнішим співом, буде співати довго і голосно. Отже співає не „для приємности", ні „з надміркого щастя", а навпаки, з гніву, зо злости, бажаючи відтягнути противника від гніздечка й евентуально станути з ним до бою.

Звичайно вживаємо теж звороту „тихий, спокійний ліс". Отже у справжнім, буйнім лісі нема дослівно квадратового лікття, на якім не йшлаб завзята боротьба за існування. Годі говорити про те, щоб звірі могли якнебудь „радіти" життям. Вистане приглянутися колинебудь до якогось малого звірятка — самособою, неосвоєного; підчас їдження. Відразу можна запримітити, що воно присвячує щонайменше стільки енергії на безупинне слідкування, скільки на здобування поживи. Живе воно дослівно в безнастанним страху перед ворогом, який може кожної хвилини зявитися, щоб пожерти його. Тому то смертність тих дрібних сотворінь дуже фантастична.

Та не треба ще тому думати, що мясоїдним звірятам живеться багато ліпше, себто, що вони не мають ніякої гризоти. Передовсім роздобути поживу їм багато тяжче, ніж тим звірятам, що живуть ростинами, бо так уже складається, що лекше знайти якісь корінці ніж кролика або хочаб мишку. Крім того страшним ворогом усяких звірів є комахи, проти них бідні звірята не мають ніякого способу і комахи їх помало пожирають.

Та вже найбільше жорстокости у боротьбі за існування бачимо серед т. зв. нижчих сотворінь. Тут можемо бачити всі найжорстокіші муки. Отже напр. оси, залюбки складають яєчка у тілі гусільниці, званої датана. Молоді оси пожирають гусільницю живцем, а вона не має на те ніякої ради.

Галапасування це певно найжорстокіша, найстрашніша боротьба за існування. Коли б не те, що найяскравіші приклади трапляються у світі нижчих сотворінь, людина з трудом змогла б оглядати те все. Та коли навіть бачимо одну комаху, що живе у тілі другої та згадує господаря живцем, кожний признає, що тяжко це назвати „гармонією" у природі.

Судя: — Коли ви бачили, що два нині кидають на себе кріслами, чому ви не вспокоїли їх?

Свідок: — Пане судья, не було вже третього крісла...

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

БОМБАРДУЮТЬ НАС БРЕХНЕЮ.

Лайемен Брайсон, професор Учительської Колеґії при Колюмбійськім університеті в Ню Йорку, говорив на річних осінніх зборах „Союзу вчителів історії й суспільних наук" про радіову пропаґанду фашизму, націзму й комунізму проти американської демократії.

Подавши факти на доказ цеї пропаґанди, він закликав учителів повести проти проґанди боротьбу. Можнаб думати, що він радив повести протипропаґанду. Та проф. Брайсон не радив нічого такого: він радив розкривати в школах і в позашкільній освіті засоби, якими ведеться пропаґанда.

Коли люди пізнають, у який спосіб при помочі недоговорювання, ба навіть здушування новинок, при помочі відповідного кольорування вісток, при помочі підходження до бажання матеріяльної наживи, жадоби слави чи розголосу й тим подібних інтересів навчається людей приймати без думання на віру думки, що зовсім не відповідають правді, та бажання, противні власному інтересові, тоді люди стануть відпорні на пропаґанду.

НЕ ДАЙМОСЯ ДУРИТИ ОПИСАМ.

Відноситься це не тільки до політичної пропаґанди, але й до купецької.

Федеральний уряд через свої ріжні бюра нераз остерігав покупців, щоб не давали дуритись описам товару.

Наприклад, федеральний департамент рільництва подавав свого часу, що найкраще консервовані шпараґи мають дуже просте йменння, тоді, як багато гірші сорти шпараґів мають вишукані ймена.

Деякі ґазети, що подали були про це вістку, писали в заголовках: „Не давайте дуритись описам!" І справді, не давайте дуритись описам, себто гарним прикметникам, вишуканим іменникам, тощо. Але чи в цьому вже сказано, як купувати гарні шпараґові консерви? Вишукані описи часто означають слабий товар, але чи все? І чи все невишуканий опис означає добрий товар?

ВІЙНА, ЧИ МИР?

Каже Японія, що вона добуде Нанкінґ, а потім здержить на якийсь час воєнні операції, щоб у Китаю витворився мирний настрій, себто за замирення з Японією.

Деякі американські ґазетні кореспонденти кажуть, що в Японії вже тепер є мирний настрій, себто, що Японія вже має війни досить та хоче з Китаєм миритися.

Це в дечому виглядає на оповідання одної старшої жінки про свої відвідини в домі своєї молодшої сестри. Та сестра здавна її просила на відвідини, але вона якось не могла цього зробити. Як нарешті зібралася на відвідини, зараз при її вступі в сестрину хату два малі сестрінці почали сильно сваволити. Просто здіймали дах з дому. Тітка спершу сміялася, а далі, як хлопці стали качатися по килимі як борці й виглядало, що кожної хвилі можуть побитися направду, стала просити сестру, щоб розборонила хлопців. Але та ні вухом не звела.

„Та ще якесь нещастя станеться" — ворожила гостя. „Розборони їх, заки буде запізно!"

„Е", каже мати хлопців. „Пощо мені це робити? Вони все товчуться, поки котромусь з них не піде кров з носа. Потім миряться".

Та бійка тривала далі. І знов гостя просила сестру розвести хлопців і знов та не послухала. Прийшлося гості ждати нещастя. Нагло вона почула, як старший хлопець, узявши голову молодшого між свої коліна, сказав до нього крізь стиснені зуби: „Та пусти собі вже кров з носа, щоб ми могли скінчити".

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР" ВІДДІЛ 361. УКР. НАР. СОЮЗУ

:—:—: ВІДОГРАЄ :—:—:

В СУБОТУ, ДНЯ 18-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1937 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217-219 E. 6TH STREET, NEW YORK, N. Y.

„НАЗАР СТОДОЛЯ"

ІСТОРИЧНУ ДРАМУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В 3-ох ДІЯХ.

РЕЖІСЕР: МИХ. СКОРОБОГАЧ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8-мій ВЕЧЕРОМ. :—:—: ВСТУП $1.00, 75 ц., і 50 ц.

УВАГА! Члени Тов. Дністра, котрі ще не забрали тікетів, нехай стараються забрати, а хто з членів буде брати при касі, нехай подасть своє імя, бо ці тікета є обовязкові. Проситься прийти начас, щоб опісля не перескаджати. За чесну обслугу ручить — Комітет.

1907 НЮАРК, Н. ДЖ.! УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ СВ. ИОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, ПРИ МОРТОН ВУЛИЦІ В НЮАРКУ, Н. ДЖ. 1937

:—:—: ВЛАШТОВУЄ :—:—:

З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ЇЇ ЗАСНУВАННЯ

Великий Ювілейний Концерт

:—:—: ЯКИЙ ВІДБУДЕТЬСЯ :—:—:

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО ГРУДНЯ (DECEMBER) 1937 РОКУ

(AMERICAN CHRISTMAS)

У КРІҐЕР САЛІ, 25 БЕЛМОНТ ЕВЕНЮ, НЮАРК, Н. ДЖ.

На це Свято Комітет запросив наших славних артистів, які тільки-що прибули зі Старого Краю: оперову прімадонну українських та европейських оперових театрів п-ню МАРІЮ СОКІЛ та Композитора й дириґента опери п. професора АНТОНА РУДНИЦЬКОГО. Згадані артисти згодились взяти участь у Ювілейному Концерті. Укрїнські Хори обєднані з нюйорського округа, а це: з Нюарку, Ню Йорку, Джерзі Сіті, Йонкерсу, Брукліна й Елізабету, будуть співати під управою місцевого діріґента п. Т. КАСЬКОВА. — Барітон-соліст, п. П. ОРДИНСЬКИЙ. — Акомпаніямент піяна п-ні М. ШУМЕЙКО.

Проситься всіх українців місцевих і позамісцевих, збизька й з далека, прийти громадно на це велике свято.

Початок в годині 3:30 сполудня. :—:—:—:—: Вступ - - - - - $1.00

КОМІТЕТ ПАРОХІЯЛЬНИЙ: о. М. Данилович, п. Г. Брик, п. С. Пилипишин,

---

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СВІТОВА ВИСТАВА Й УКРАЇНСЬКИЙ ПАВІЛЬОН.

Нам, нюйорчанам, котрі маємо нагоду бачити поступ будови Світової Вистави на 1939 рік, можливо не буде таке цікаве, як тим, що мешкають подальше від Ню Йорку, згадати про те, де і як будується Світову Виставу, та де ми, українці, повинні мати свій рідний Український Павільон.

Світова Вистава відбудеться на так званих „Flushing Meadows", котрі лежать між місцевостями Astoria, Flushing і Forest Hills. Є це багниста, неприступна околиця, котру місто Ню Йорк від довшого часу засипувало попелом. Положена на Лонґ Айленді, має приблизно 10 квадратових миль. Дня 1. квітня б. р. викінчено вирівнювання й засипування тих мочарів. Працювали над тим довгий час, як день так ніч. Ночами освічували у віддалі 500 кроків величезні рефлектори, що нагадували крайову, дуже ясну зимову місячну ніч. Нічна праця відбувалась тихо, так, що на віддаль пів милі не чути було найменшого стуку. Тепер уже почалася праця над будовою ріжних виставових домів. Уже поставлено дім міста Ню Йорку під назвою „Administration Building", на котрім видніє на жовтім тлі блакитний напис: „World Fair 1939". Цей дім уже майже викінчений, а подальше нього видно, як поспішають з будовою інших домів, котрі будують на грубих цементових підвалинах, на котрих видніють грубі залізні хребти. Вже видніють великі пристані, до котрих приїжджатимуть пароплави, просто з Европи й інших частин світу. Вже на укінченні підземні й надземні залізничні шляхи, котрими будуть привозити людей прямо на виставу. Покінчено вже дороги, мости і канали, засіяно траву і понасаджувано деревини. Околиця така, що годі її пізнати. Переїжджаю денно два-три рази через цю виставову площу і мене самого дивує, як дуже вперед поступила тепер техніка. Дороги побудовані на взір цифри 8, так, що ніде нема перехрестя, а держачися направо, можна заїхати і виїхати кудинебудь. Наліво звертати нікуди не вільно. Пішоходам переходити доріг не вільно. На це є спеціяльно побудовані мости. Головні дороги, котрі ведуть на виставу, є: з заходу (з Ню Йорку) недавно побудований модерний міст Triboro bridge до Interboro State Parkway, Queensboro bridge до Queens Blvd. і Northern Blvd.; з полудня Woodhaven Blvd. (на укінченні), котрий лучить купелеві місця „Rackaways"; зо сходу Grand Central Parkway, Horace Harding Blvd.

Це короткий шкіц поступу Світової Вистави. А тепер найголовніша річ: як нам побудувати Український Павільон, щоб ми могли зарепрезентувати нашу здібність, красу і мистецтво перед світом. В першій мірі, коли беремося до такого великого діла, то треба вважати, щоб не повторилося те, що було з шікаґовською виставою. Головна річ: фінансування. А люди грошей не дадуть, коли буде слаба контроля, і коли буде в приватних руках, бо з таких рук виходять часто слабі звіти. Ціла справа повинна опиратись на українських головних організаціях, як У. Н. Союз, Робітничий Союз, Народна Поміч. Провидіння й інші, котрі повинні мати по двох представників, які творилиб уряд під назвою: „Український Союз Світової Вистави", Інк. Він опер би підприємство на шерах по $5. Кожна організація, пропорціонально до своїх фінансів, малаб закупити скількість уділів з одним голосом від кожного уділу. Кожний відділ кожної організації, закупивши бодай один уділ, причинився до створення фонду в сумі $5,000. Інші політичні і релігійні організації та приватні особи можуть створити фонд $25,000, а Союзи можуть створити фонд з $10,000. З ріжних забав і підприємств можна створити фонд з $10,000, котрий не мав би нічого спільного з уділами. Так можнаб мати $50,000. А тоді доперва можна братись до вистави, з тим застереженням, що цей фонд буде в таких руках і в такім порядку, як тут згадано. Інакше шкода зачинати. Ми, українці, щирі і жертволюбні. Гроші дамо, але мусимо знати, кому. Я вірю, що ще хтось більше відозветься в тій справі та що доживемо до того, що на славу американським українцям, будемо оглядати свій рідний павільон у 1939 році.

В. Цісик.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Желятинові (6 за 25 ц.)	5 ц.
Книжкові з віршом на Різдво	5 ц.
Книжкові з віршом на Різдво	10 ц.
Картки українського стилю	5 ц.

Замовлення і гроші слати на адресу:

"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET,
або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

• Замовлення на C.O.D. не приймається.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Підготовляють нову українську фільму.

Українська Фільмова Корпорація (Юкрафілм Корпорейшен) розпочала підготову нової української фільми. Вже є сценарій. Сценарій одобрила артистично-літературна комісія. Тепер іде ще праця над обробленням поодиноких сцен згідно з тими вимогами, які звязані з музичною і побутовою стороною сценарія.

Нова фільма буде виставлена під артистичним проводом професора Олександра Кошиця. В його руки вложено теж усю музично-вокальну частину фільми. Щодо цього вже наступило повне порозуміння між проф. О. Кошицем і Українською Фільмовою Корпорацією. І отсе є вже свого роду ґарантією, що нова фільма буде виконана з мистецького й українського - національного боку якнайкраще.

Директором-режисером став відомий фільмовий режисер Л. Булгаков - Пітерс, що довгі роки працював над виставленням фільм у Голивуді, а тепер працює в нюйорських театрах на Бродвею. Особа режисера Булгакова є запорукою, що нова українська фільма буде виставлена згідно з найсуворішими вимогами фільмового мистецтва й фільмової техніки.

Тепер іще ведуться переговори з техніками, потрібними для вироблення фільми, як теж з ріжними студіями і лябораторіями. Отсі підготовні праці потревають іще кілька тижнів. Потім зачнеться добір артистів. Підготова музичної й хорової частини фільми вже почалась.

Незабаром буде оголошений у пресі поклик до українських артистів, бо корпорація бажалаб виставити цю фільму виключно українськими силами, маючи на увазі те, що така вистава повинна давати нагоду нашим молодшим силам виявити свої мистецькі таланти.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Листопадове Свято.

Заходом укр. гр.-кат. парохії відсвятковано 20. листопаду в нашій громаді Листопадове Свято. Вечором о. М. Кузів відправив у церкві панахиду за полеглих борців Української Держави. Підчас панахиди співав церковний хор під проводом дяковчителя Й. Заяця. При панахиді асистувало два уставлені ряди членів місцевого гурту ОДВУ з прапорами. О. Кузів виголосив патріотичну проповідь.

Зараз по панахиді відбувся в Народнім Домі святочний концерт. Концерт відкрив вступним словом о. Кузів. Зміст промови був патріотичний, обдуманий і підібраний до Листопадового Свята.

Першу частину концерту виконали шкільні діти парохіяльної школи під проводом свого вчителя Й. Заяця. Дитячий хор відспівав „Гей, гуртуймось", а далі деклямували і співали діти: Д. Процаник, Стефанія Гайдук, Д. Лукачик, Анна Андрусишин. Діти вивязалися добре зо своїх точок, за що дістали рясні оплески.

Святочний реферат виголосив бувший сотник У. Г. А., Іван Пігуляк. Він подав короткий нарис подій, починаючи від зриву першого листопаду, й накреслив шлях, яким ми повинні далі йти. Друга частина концерту почалася відчитом В. Прибила, який тому рік приїхав з рідного краю. Він описав ту боротьбу, що нині ведеться на українських землях проти займанців.

Бесідник підкреслив, що, не звертаючи уваги на переслідування, наша сила на всіх ділянках зростає й виростає з цеї боротьби молоде покоління, яке є заґартоване на всі удари і яке відважно продовжує те, що батьки розпочали. Відчит був добре обдуманий і цікаво виголошений.

Дальше були такі точки: Хор старших відспівав „Запорізький марш", „За тебе, Україно". Потім була довга і добре виконана деклямація панни А. Залеської. Ця деклямація захопила присутніх. Далі були знов співи хору „Гей, у лузі", „Живи, Україно", „Ви жертвою в бою" і деклямація М. Конія. Кінцеву промову виголосив дяковчитель Й. Заяць. Він навязав її до місцевого українського життя та завзивав родичів, щоби посилали своїх дітей до української школи. Свято закінчено відспіванням українського гимну.

Збірка в церкві підчас панахиди принесла $13.56, збірка на концерті $27.77. Обі збірки призначено на українських інвалідів. Зложили: о. М. Кузів $2; по $1: К. Шутак, П. Сембратович, В. Карбівничак, І. Мілер, М. Граб, С. Шкляренко, П. Трипалюк; по 50 ц.: І. Каменюк, Ф. Кудлик, В. Осухівський, М. Ліщинецький, А. Яворський, Г. Туркевич, Д. Кріль, О. Ліщинецька; решта дрібними.

До доходу з Листопадового Свята треба ще долучити прихід $10.25, які зібрано на іменинах о. М. Кузіва 14. листопаду ц. р. Заходом парохіян влаштовано для свого пароха о. М. Кузева іменини, на які зійшлося поверх сотки громадян. Серед гарної забави, якою проводив запрошений гість із сусідсьої парохії, о. С. Побуцький з Обурн, присутні гості не забули і про Рідний Край та зложили на інвалідів $10.25. Також зложили на вищу українську школу в Стемфорд, Конн., $10.45.

Дохід з Листопадового Свята і з іменин на інвалідів, у загальній сумі $51.58, вислано через Обєднання.

Гавриїл Туркевич.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Дітройт, Міш. — У дописі, поміщеним у ч. 286 „Свободи", про „Школи і Народні Доми", має бути про **відкриття** У. Н. Дому, яке відбудеться 16. січня 1938 р.

В. Ш. — Отсі перші букви, якщо вони означають перші букви Вашого назвища й імени, ще не є ознакою, що вони означають Ваше імя, себто Вас як того, що написав допис. Якщо хочете, то ми виразно напишемо Ваше повне імя, щоб усі знали, що цього Ви не написали.

ЗАХОДАМИ БРАТСТВА СВ. ВОЛОДИМИРА, ПРИ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВІ, 334 E. 14-та ВУЛИЦЯ В НЮ ЙОРКУ

:—:—: ТЕАТРАЛЬНИЙ ГУРТОК ВІДОГРАЄ :—:—:

В СУБОТУ, ДНЯ 18-ГО ГРУДНЯ (DECEMBER) 1937 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ,

334-336 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.

ДРАМУ В 5-ох ДІЯХ І. ТОБІЛЕВИЧА

„БЕЗТАЛАННА"

Початок: година 7-ма вечером. :—:—: Вступ 40 центів.

Згадане Братство запрошує до ласкавої й численої участи все українське громадянство. Сама драма і ґра театрального гуртка певно вдоволить кожного, за що ручить — Комітет. 292

УВАГА! ГВИПЕНІ, СИНҐЕК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Заходами 70-го відділу ОДВУ і Українського Драматичного Кружка в Нюарку

:——:—:——: відбудеться :——:—:——:

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19-ГО ГРУДНЯ (DECEMBER) 1937 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ В WHIPPANY, N. J.

:—:—:—: представлення :—:—:—:

БЕЗТАЛАННА

ДРАМА В 5-ох ДІЯХ КАРПЕНКА КАРОГО

Початок точно в годині 7:30 вечором. — Вступ 35 ц. і 15 ц.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союзу, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій попол., в гали де звичайно. Просимо членів прийти на збори якнайчисленніше, тому що буде вибір урядників на рік 1938. Також уряд і контроля здадуть справоздання за 6 місяців. — О. Зазуля, предс.; П. Шубайло, кас.; М. Шемчик, секр.

ЛОРЕЙН, О. Тов. Український Молодечий Клюб, від. 233, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в церковній гали при 35-тій і Чарлстон вул. Просимо членів, щоби точно зійшлися на час, бо є важні справи до полагодження. Також буде вибір нового уряду на 1938 рік. — П. Задорожний, предс.; Олена Задорожна, секр.; Гр. Сасчин, касієр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Анни, від. 365, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій попол., у Ричордсон Гол, ріг Мейн і Бридж вулиці. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде справоздання сторого уряду й вибір нового уряду на 1938 рік. Довгуючих членів просимо вирвінати свої залеглости. На зборах будемо принимати нових членів без вступного. Родичів просимо вписувати своїх дітей до Союзу. — І. Кашицький, предс.; І. Круба, кас.; Мих. Руднянин, секр.

РАНКІН, ПА. Бр. св. Григорія, від. 24, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, під ч. 426 Гавкін евеню. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Н. Щур, предс.; Ю. Футрик, секр. І. Савчин, касієр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 18-го грудня, в годині 8-мій вечером. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від годині 7-мої ввечір. Отсим повідомляємо членів, що річні збори відбудуться в суботу, дня 15-го січня 1938 року, тому, що в суботу, 22 січня відбудеться пірнємство трох відділів У. Н. С. у Філядельфії. Просимо членів записати собі ці дати та прийти громадно на збори. — Уряд.

БАЙОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 281, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в пятницю, 17-го грудня, в годині 8-мій вечером, в У. Н. Домі, Вест 19-та вулиця. Просимо всіх членів і членниць прийти на означений, час, бо маємо багато справ до полагодження. Довгуючі члени повинні прийти і вирівнати свої вкладки. Буде вибір уряду на 1938 рік. — І. Довгань, предс.; М. Чмир, кас.; Л. Бачинський, секретар.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сестриці Любов, від. 177, подає до відома всім своїм членицям, місцевим і позамісцевим, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій пополудні, в церковній галі. Просимо всіх членниць прийти на час, бо буде вибір нового уряду на 1938 рік, а теперішній уряд здасть справоздання за 1937 рік. Неприявна члениця на цих зборах буде карана після ухвали. — Ф. Лучка, предс.; А. Патикевич, кас.; С. Саска, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 104, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня в годині 3-тій пополудні, в Народнім Домі. Кожний член є обовязково бути на тих зборах, бо буде цілорічне справоздання уряду і контрольної комісії, як рівнож буде вибір уряду на рік 1938. Просимо всіх тих членів, котрі довгують прийти і вирівнати свої залеглости, бо як не заплатять довгу, будуть суспендовані. На зборах буде читання нового статуту Братства. Також просимо родичів вписувати свої діти до Союзу, як також приєднувати старших до організації. — М. Вітів, предс.; І. Ворона, кас.; Г. Мисак, секретар.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в понеділок, дня 20-го грудня, в годині 7-мій вечером. Просимо членів прийти на час, а не посилати дітей. Кожний член обовязково мусить прийти на річні збори. Буде справоздання за 1937 рік, як також вибір нового уряду на рік 1938. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, найдальше до 25-го цего місяця. — В. Ракочий, предс.; П. Лагоцький, секр.-касієр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, зараз по Службі Божій де звичайно. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо по закінченню зборів будемо мати забаву. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглі довги, щоби уступаючий уряд міг здати точне справоздання за 1937 рік. — Г. Сайкевич, предс.; Т. Мороз, кас.; П. Садамаха, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 3-тій пополудні, в Укр. Громаді, в Найставн 2051 Ровен вул. Просимо всіх членів явитися на збори, вислухати звідомлення уряду за 1937 рік, і вибрати новий уряд на 1938 рік. Довгуючі члени повинні вирівнати всі свої залеглости. — Т. Свиступ, предс.; Ст. Крайник, кас.; Ст. Борис, секретар.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від 13, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні в льокали Гор. Клюбу. Просимо всіх членів, щоб прийшли на означений час і вирівнали свої вкладки хоч раз на рік. На цих зборах буде звіт з цілого року, як також буде вибір уряду на рік 1938. Просимо родичів, котрі мають діти, щоби вписали в члені У. Н. Союзу, як також старших, вступати до нашої організації, щоби прийшли на час, а ми радо їх впишемо у члени. — П. Ковальчук, предс.; В. Галайко, кас.; М. Мадараш, секретар.

НЮ БРІТЕН, КОНН., Бр. св. Петра й Павла, від. 254, повідомляє всіх своїх, місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в пятницю, 17-го грудня, в годині 7:30 ввечір, в Українській гали. Просимо всіх членів прийти на збори на означений час, бое важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду на 1938 рік. Просимо членів, щоби вписували своїх дітей до Бр. і У. Н. Союзу. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости. Неприявний член підлягає карі після статуту. — М. Селеман, предс.; М. Мазур, кас.; С. Андрусьо, секретар.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій пополудні, в гали церковній під ч. 127 Парк вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо дуже багато важних справ до полагодження, також буде вибір нового уряду на 1938 рік. Також просимо приєднувати нових членів ще цього місяця, щоби наш відділ не лишився позаду. Просимо довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. Члени, котрі мають дітей, а ще не є членами Союзу, хай впишуть їх до своєї власної орагнізації, а не до чужої. — Н. Плутовський, предс.; І. Ліпцан, кас.; Й. Децембер, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 347, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій попол., в тій галі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ті збори на означений час, бо буде справоздання контрольної комісії за 6 місяців, справоздання уряду з діловодства за цілий рік. Потім буде вибір нового уряду на 1938 рік. Також маємо багато важних справ до вирішення на тих зборах. Довгуючих членів просимо, щоб вирівнали свої залеглости. — Й. Ковальський, предс.; М. Прохович, кас.; Г. Тимчій, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 18 грудня в год. 7-мій веч., в гали церковній, ч. 1231 Вест Скат вул. Кожний член мае бути на тих зборах, бо буде вибір нового уряду на рік 1938. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирвінали свій довг. Неприявний член буде караний після ухвали. — Ф. Танів, предс.; М. Адамчук, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, точно в 2-гій годині пополудні, в гали Укр. Горожанського клюбу. Обовязком кожного члена і члениці є прийти на означений час, бо будуть важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду на рік 1938. Просимо членів вирівнати залеглости, щоби дати змогу урядникам замкнути рахунки. Член, котрий не прийде на збори підлягае карі, після ухвали. — М. Курдина, предс.; І. Нестерук, кас.; П. Курко, секр.

ДЕРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від 113, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, точно в годині 1-шій пополудні. Просимо всіх членів прийти на ті збори. На тих зборах буде справоздання за цілий рік, також буде вибір нового уряду на 1938 рік. Просимо довгуючих членів, щоби вирівнали по можности свій довг. Пригадуємо тим членам, котрі брали позичку в У. Н. Союзі, щоби на тих зборах заплатили процент, бо ми отримали позичкові карточки з гол. канцелярії. Також просимо всіх членів вписувати свої діти до У. Н. Союзу. — Д. Хохла, предс.; А. Куземчак, кас.; В. Годчак, секретар.

КАРНЕГІ, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 384, повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій попол., в галі парохіяльній при Джейн вул. Обовязком кожного члена бути приявним на цих зборах і вислухати справоздання уряду і контрольорів з діловодства за минулий рік 1937. Також буде вибір нового уряду на 1938 рік. Напоминаємо довгуючих членів, щоб сплатили довги до річних зборів. Просимо членів, щоби вписували своїх дітей до У. Н. Союзу. Неприявні на зборах члени, будуть підлягати карі. — І. Головатий, предс.; М. Ленінський, кас.; І. — Яворський, секретар.

ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. Тов. Любов, від. 143, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій пополудні. Просимо всіх членів прийти на ці збори і привести зі собою нових членів. Члени, котрі довгують, мають вирівнати свої залеглости до відділу. На тих зборах урядники будуть здавати фінансові справоздання за рік 1938. Буде вибір нових урядників на рік 1938. — П. Ландяк, секр.

БРІСТОЛЬ, КОНН. Тов. ім. Івана Франка, від. 390, повідомляє своїх членів, що річні збори, що мали відбутися 12-го грудня, то ті збори відбудуться в неділю 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в гали Укр. Горож. Клюбу, ч. 29 Рівер вул., Форествіл, Конн. — М. Савяк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. ім. І. Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Н. Френклин, вул. Просимо членів прийти на ці збори, бо буде звіт контрольної комісії і урядників, вибір урядників на рік 1938. Член, котрий не прийде на збори, без важної причини, буде караний згідно зо статутом. Довгуючих членів просимо вирівнати свій довг. — М. Кончак, предс.; А. Кушина, кас.; С. Чорномаз, секр.

ДЖОЛІЄТ, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 111, подає до відома своїм членам, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в домі, де звичайно. Просимо всіх членів прийти на час, бо буде справоздання уряду за 1937 рік. Також вибір нового уряду на 1938 рік. Просимо теж привести зі собою своїх знайомих, а ми радо впишемо їх в члени У. Н. Союзу. — І. Гуцул, предс.; І. Федак, кас.; І. Горняк, скр.

АЛІКВІПА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє всіх своїх, місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, дня 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в гали де звичайно. На ці збори обовязково мають прийти всі члени, бо буде звіт контролі і вибір нового уряду на рік 1938. Маємо теж інші справи до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. — О. Ревть, секретар.

МІНЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорозька Січ, від. 385, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в домі Просвіти, 700 Джексон вул., в год. 2:30 пополудні. Обовязком кожного члена бути приявним, бо буде вибір уряду на 1938 рік. Тепер є добра нагода стати членом У. Н. Союзу. О. Шабатура, предс.; Н. Дмитрук, кас.; О. Козак, секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Тов. св. Михаїла, від. 357, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в домі під ч. 26 Кінг вул. Є важні справи до полагодження, тому обовязком кожного члена прийти на ті збори. — А. Возний, секретар.

ВАЙСТОНЕ, Н. Й. Тов. Просвіта від. 129, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 18-го грудня, в годині 8-мій вечером, в домі тов. М. Барана, 149-2. 9-та евеня. Обовязком всіх членів прийти на ті збори, бо буде вибір нового уряду на 1938 рік. Довгуючих просимо вирівнати свої залеглости. Неприявний член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Баран, предс.; М. Дзярський, секр.

ОБОРН, Н. Й. Бр. св. О. Николая від. 38, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю 19-го грудня, в годині 2-гій попол. у своїм домі. Просимо всіх членів, щоб були приявні й вирівнали свої залеглости. Буде вибір уряду на рік 1928. Нових членів будемо приймати без вступного, а до У. Н. Союзу, як звичайно. — В. Нусь, предс.; В. Довзицький, кас.; А. Бископ, секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в гали церковній на розі Вашінґтон і Ебел, вул., в годині 1:30 пополудні. Обовязком кожного члена бути присутними на зборах, почути справоздання уряду, привести зо собою нових членів і подбати за вирівнання своїх залеглостей. — В. Пулк, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестриці Н. З. Прич. Діви Марії, від. 112, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня. Просимо всіх членниць прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючим пригадуємо, щоби вирівнали свої довги. — Катерина Габрівська, фін. секр.; Параня Різуй, кас.; Марія Розоміль, предс.; Марія Міка, рек. секр.

БРОНКС, Н. Й. Тов. Любов, від. 298, повідомляє всіх членів і членниць, що річні збори відбудуться в суботу, 18-го грудня, точно в год. 7:30 вечером, під ч. 1013 Е. Трімонт евеню. Обовязком членів є бути на цих зборах, бо буде справоздання уряду за цілий рік, будуть також інші важні справи для добра відділу і У. Н. Союзу. Потім буде вибір нового уряду на рік 1938. Напоминаємо довгуючих членів, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости, щоб не було нарікань, як буде хто суспендований. Просимо також старатися приєднати нових членів. Неприявний член, або урядник заплатить кару після статуту. — В. Гнида, предс.; В. Швед, кас.; Й. Сидор, скр.

АМГЕРСТ, МАСС. Тов. ім. Ю. Вашингтона, від. 199, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 2:30 пополудні в п. Сороків на Нортгемптон ровд. Просимо прийти на означений час, щоб можна було вирішити справи й вибрати новий уряд. На цих зборах будемо принимати нових членів. — Григорій Коцович, секретар.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 28, повідомляє всіх своїх, місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, зараж по Службі Божій, в галі церковній. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Буде звіт урядників і контролі, як також буде вибір уряду на рік 1938. — І. Гузій, предс.; М. Хомка, кас.; М. Кофлюк, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, точно в годині 1-шій попол., де звичайно. Обовязком є всіх членів, бути приявними на цих зборах, тому, що буде справоздання з діловодства урядників і вибір нового уряду на 1938 рік. — П. Чайковський, предс.; М. Шандровський, секретар.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня в гали гр.-кат. церкви, Філмор і Онеїда. Буде вибір уряду на 1938 рік. — Павло Володка, секр.

ДОНОРА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 232, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій попол., у Литовській гали, під ч. 324 Томсон евеню. Кожний член повинен прийти на річні збори, бо буде справоздання за цілий рік, також вибір нового уряду на 1938 рік. На цих зборах будемо принимати нових членів. Неприявний член буде караний 50, а урядник 1 дол. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. — І. Піхота, предс.; С. Сенко, секр. М. Рипка, кас.

ВЕСТ НЮТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 255, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, точно в годині 1-шій пополудні в домі Д. Ковальчука. На ті збори мають прийти всі члени. На зборах буде вибір нових урядників на 1938 рік, як також інші важні справи є до вирішення. Напоминаємо довгуючих вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Ю. Кисилиця, предс.; Ст. Кушкевич, кас.; Василь Шишчук, секретар.

ЦЕНТРАЦІЯ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 90, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, зараз по Службі Божій. Кожний член має прийти і заплатити свою належитість, щоби не перетягати на слідуючий рік і щоб контроля могла здатичистий рахунок. Хто цього не зробить, буде суспендований. — З. Волчинський, предс.; Н. Андрійчин, кас.; І. Чепа, мол. фін. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорозька Січ, від. 206, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в парохіяльній гали на Блекстон вул., в годині 1:30 пополудні. Обовязком кожного члена бути на цих зборах, тому, що на цих зборах будемо вибирати нових урядників на 1938 рік. Просимо родичів, щоби вписуволи своїх дітей до У. Н. Союзу ще цього місяця. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглі вкладки. На цих зборах будемо принимати нових членів без вступного. — І. Околіта, предс.; І. Паньків, кас.; Н. Вецал, фін. секр. С. Мостецький, рек. секр.

НЮ КЕНСІНГ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 296, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в Укр. Домі в годині 2-гій пополудні. Просимо всіх членів прийти на ті, збори, бо будеться вибирати новий уряд на рік 1938. Просимо довгуючих, щоби вирівнали свої залеглі вкладки на цих зборах. Також просимо родичів, щоби вписували своїх дітей до У. Н. Союзу. — І. Балабан, пр.; В. Каліновський, сек.-касієр.

ГЕЙЗЛЕТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в годині 1-шій попол., в Юніон Гол. Кожний член, щоби прийшов. Маємо важні справи до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. Котрі виключені, коли не зголосяться, то втратять привілеї до запомог в У. Н. Союзі. — В. Шипула, предс.; М. Поливка, кас.; О. Костюк, секр.

ШАМОКІН, ПА. Бр. св. Андрея, від. 1, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня в церковній гали, зараз по Службі Божій. Тому просимо кожного члена прийти на час. Буде справоздання старого уряду і контролі, також буде вибір нового уряду на 1938 рік. Просимо приєднувати нових членів до У. Н. Союзу. — Василь Курилів, предс.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. Тов. Запорозька Січ, від. 305, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, в церковній галі, зараз по Службі Божій. Просимо всіх членів щоби були приявні. Контроля здасть справоздання за 6 місяців з діловодства касового. Буде вибір урядників на рік 1938. Просимо всіх членів прийти і вирівнати свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. — М. Гентош, фін. секр.

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(36)

United Feature Syndicate, Inc.

„Ти зачекай трохи, кавуру, поки я не вийду звідсіля", заговорив Ґупінґо. Тарзан уволив його волю. Він зачекав кілька хвилин, аж поки чародій не відійшов далеко і щойно тоді вирвався зо своєї колиби та пігнався в напрямі колиби Удаля, в якій була захована його зброя. Перед колибою він на хвилю затримався, думаючи, чи варт наражатися задля зброї.

Але без зброї йому важко булоб пускатися в розшуки кавуру. Він мусів би наперед сам зробити собі зброю, а це забралоб чимало часу. А йому спішилось. Тому він таки рішив попробувати щастя і дістати свою зброю від Удаля. З великою увагою він підходив до колиби Удаля. В середині блимало світло. Це трохи облекшувало справу.

Бо він міг запримітити, що діється в середині. Тихцем він всунув свою голову до середини. Там він побачив слугу Удаля, про якого згадував Уґінґо. Слуга спав. Тарзанові забралоб тільки кілька секунд, щоб своїми міцними пальцями задушити чорного. Але гадка вбивати чоловіка тоді, коли він спить, видалася Тарзанові дуже погана.

Крім того також практична сторінка промовляла проти такого душогубства, бо чорний, заки сконав би, міг всетаки викликати заколот, а може й крик. А це булоб нагнало до колиби десятки чорних. Тому Тарзан закинув цю думку. Подумавши хвилину, він вибрав інший плян, який одначе був іще небезпечніший від першого.